

II porcja na OM

Wpisany przez Joachim Jelisiejew
niedziela, 07 lutego 2010 19:08 -



[](#)
[Zadania PDF.](#)



[](#)
[Rozwiązania PDF.](#)

Źródło zadań w texu.

```
documentclass[10pt]{article} usepackage{amssymb} usepackage{amsmath} textwidth 16cm
textheight 24cm oddsidemargin 0cm topmargin 0pt headheight 0pt headsep 0pt
usepackage[polish]{babel} usepackage[utf8]{inputenc} usepackage[T1]{fontenc}
%usepackage{MnSymbol} % ----- vfuzz4pt %
Don't report over-full v-boxes if over-edge is small hfuzz4pt % Don't report over-full h-boxes if
over-edge is small % THEOREMS -----
newtheorem{thm}{Twierdzenie}[section] newtheorem{cor}[thm]{Wniosek}
newtheorem{lem}[thm]{Lemat} newtheorem{defn}[thm]{Definicja}
newtheorem{tozs}[thm]{Tożsamość} newtheorem{hyp}[thm]{Hipoteza}
newtheorem{useless}[thm]{} begin{document} title{Zadanka do OMa 2., trochę więcej niż
ostatnio} date{} maketitle begin{enumerate} item Dany jest trójkąt ostrokątny  $ABC$ . Niech
 $O$  będzie środkiem okręgu opisanego na  $ABC$ ,  $M$  będzie środkiem ciężkości  $ABC$ , zaś
 $H$  będzie ortocentrum (punktem przecięcia wysokości)  $ABC$ . Niech ponadto  $D, E, F$  będą
środkami boków  $BC, CA, AB$  odpowiednio. begin{enumerate} item Udowodnij, że  $O$ 
pokrywa się z ortocentrum trójkąta  $DEF$ . item Wykaż, że  $M$  pokrywa się ze środkiem
ciężkości  $DEF$ . item Udowodnij, że środek okręgu opisanego na  $DEF$  pokrywa się ze
środkiem odcinka  $OH$ . Wskazówka: na przecięciu których prostych leży ten środek? item
```

II porcja na OM

Wpisany przez Joachim Jelisiejew
niedziela, 07 lutego 2010 19:08 -

Powyższe 3 podpunkty liczą się jako 3 zadania. end{enumerate} item Wykazać, że jeżeli $ABCD$ jest prostokątem i P leży na okręgu opisanym na $ABCD$, to $PA^2 + PC^2 = PB^2 + PD^2$. item Znaleźć wszystkie takie Z , że $n^4 + 4^n$ jest liczbą pierwszą. item Jest tylko 5 zadań, więc obniżam próg na chałwę: trzeba rozwiązać $3/5$, żeby ją dostać. Powodzenia. Mam nadzieję, że żadnego błędu nie ma, jak coś zauważycie, to od razu krzyczcie. end{enumerate} end{document}

Źródło rozwiązań w texu.

```
documentclass[10pt]{article} usepackage{amssymb} usepackage{amsmath} textwidth 16cm
textheight 24cm oddsidemargin 0cm topmargin 0pt headheight 0pt headsep 0pt
usepackage[polish]{babel} usepackage[utf8]{inputenc} usepackage[T1]{fontenc}
%usepackage{MnSymbol} % ----- vfuzz4pt %
Don't report over-full v-boxes if over-edge is small hfuzz4pt % Don't report over-full h-boxes if
over-edge is small % THEOREMS -----
newtheorem{thm}{Twierdzenie}[section] newtheorem{cor}[thm]{Wniosek}
newtheorem{lem}[thm]{Lemat} newtheorem{defn}[thm]{Definicja}
newtheorem{tozs}[thm]{Tożsamość} newtheorem{hyp}[thm]{Hipoteza}
newtheorem{useless}[thm]{} begin{document} title{Zadanka do OMa 2., trochę więcej niż
ostatnio} date{} maketitle begin{enumerate} item Dany jest trójkąt ostrokątny  $ABC$ . Niech
 $O$  będzie środkiem okręgu opisanego na  $ABC$ ,  $M$  będzie środkiem ciężkości  $ABC$ , zaś
 $H$  będzie ortocentrum (punktem przecięcia wysokości)  $ABC$ . Niech ponadto  $D, E, F$  będą
środkami boków  $BC, CA, AB$  odpowiednio. begin{enumerate} item Udowodnij, że  $OH$ 
pokrywa się z ortocentrum trójkąta  $DEF$ .\ textbf{Rozwiązanie}: Zauważmy, że mamy
 $\frac{AE}{AF} = \frac{\frac{1}{2}AB}{\frac{1}{2}AC} = \frac{AB}{AC}$ , więc z tw. Talesa  $EF \parallel BC$  (i
tak samo  $DE \parallel AB$  i  $FD \parallel AC$ ).\ Wiemy, że  $OH$  leży na przecięciu symetralnych boków
 $ABC$ . Weźmy symetralną boku  $AB$ . Przechodzi ona przez punkt  $F$  i jest prostopadła do
 $AB$ , a więc jest też prostopadła do  $DE$ , jest więc wysokością w  $DEF$  spuszczoną z
wierzchołka  $F$ .\ Analogicznie pozostałe symetralne są wysokościami  $OH$  leży na przecięciu
wysokości w  $DEF$ , więc  $OH$  to ortocentrum  $DEF$ . item Wykaż, że  $M$  pokrywa się ze
środkiem ciężkości  $DEF$ .\ textbf{Rozwiązanie}: Oznaczmy jako  $G$  punkt przecięcia
środkowej  $AD$  z  $EF$ . Wiemy, że  $EF \parallel BC$ , stąd  $GE \parallel DC$  i  $GF \parallel DB$ , więc z tw. Talesa
 $\frac{GE}{DC} = \frac{AE}{AC} = \frac{1}{2}$   $\frac{GF}{DB} = \frac{AF}{AB} = \frac{1}{2}$  Stąd oraz z
faktu, że  $DB = DC$  mamy  $\frac{GE}{GF} = \frac{GE}{DC} \frac{DB}{GF} = 2 \cdot \frac{1}{2} = 1$ .  $G$ 
jest więc środkiem  $EF$ , więc środkowa  $GD$  pokrywa się ze środkową  $AD$ , stąd  $M$ 
pokrywa się z środkiem ciężkości  $DEF$ . item Udowodnij, że środek okręgu opisanego na
 $DEF$  pokrywa się ze środkiem odcinka  $OH$ . Wskazówka: na przecięciu których prostych
leży ten środek?\ textbf{Pierwszy sposób}: Udowodnimy, że symetralne w trójkącie  $DEF$ 
przechodzą przez środek odcinka  $OH$ . A ściślej udowodnimy to, bez straty ogólności, dla
symetralnej boku  $EF$ .\ Niech  $X$  oznacza rzut  $A$  na  $EF$  a  $Y$  oznacza rzut  $O$  na
 $EF$ . Wiemy, że prosta prostopadła do  $EF$  i przechodząca przez środek odcinka  $XY$ 
przechodzi przez środek odcinka  $OH$  (z Talesa). Chcielibyśmy zatem, żeby środek odcinka
```

II porcja na OM

Wpisany przez Joachim Jelisiejew
niedziela, 07 lutego 2010 19:08 -

XY był środkiem EF i to już wystarczy, żeby udowodnić tezę. Środek odcinka XY jest środkiem EF wtedy i tylko wtedy, gdy $XF=YE$. Zauważmy, że $AX \parallel DY$ (obie są prostopadłe do EF) i $DE \parallel AF$. Stąd (i z tego, że punkty E, F leżą po przeciwnych stronach AD) mamy $\angle XAF = \angle EDY$. Ponadto $\angle AXF = \angle DYE = 90^\circ$, więc $\triangle AXF \sim \triangle DYE$ (cecha kkk) a ponadto $AF = DE = \frac{1}{2}AB$, więc $\triangle AXF \equiv \triangle DYE$ i $XF = YE$, co już dowodzi tezy.

Drugi sposób: Rozważmy jednokładność J o środku w M i skali $\frac{1}{2}$ (o jednokładności będzie na którymś z najbliższych kółek). Wiemy, że środkowe przecinają się w stosunku $2:1$, więc mamy np. $DM = MA$ i D, A leżą po różnych stronach M , stąd $J(A) = D$. Analogicznie $J(B) = E$ i $J(C) = F$, więc $J(ABC) = J(DEF)$.

Ortocentrum trójkąta w jednokładności przechodzi na ortocentrum (bo wysokości przechodzą na siebie), więc $J(H) = O$, stąd O, M, H - współliniowe (leżą na tzw. prostej Eulera) i $MH = 2MO$. Środki okręgów też przechodzą na siebie, więc O przechodzi na środek okręgu DEF . Ale z definicji jednokładności O przechodzi na punkt O^* leżący na prostej OM , po innej stronie M niż O i taki, że $MO = 2MO^*$. Mamy $OO^* = 2MO - MO^* = MH - MO^* = HO^*$, co dowodzi tezy.

item Powyższe 3 podpunkty liczą się jako 3 zadania.

Rozwiązanie: Nie umiem :(

item Wykazać, że jeżeli $ABCD$ jest prostokątem i P leży na okręgu opisanym na $ABCD$, to $PA^2 + PC^2 = PB^2 + PD^2$.

Rozwiązanie: Zauważmy, że $\angle APC = \angle BPD = 90^\circ$, więc, z Pitagorasa $PA^2 + PC^2 = AC^2 = BD^2 = PB^2 + PD^2$. Założenie, że P należy do okręgu opisanego upraszcza sprawę, ale jest zbędne - teza zachodzi dla każdego P na płaszczyźnie.

item Znaleźć wszystkie takie $n \in \mathbb{Z}_+$, że $5 \nmid n$ i $n^4 + 4^n$ jest liczbą pierwszą.

Rozwiązanie: Jeżeli $2 \mid n$, to $2 \mid n^4 + 4^n$ i $n^4 + 4^n > 2$, więc na pewno nie jest to liczba pierwsza. Niech $n = 2k + 1$ ($k \in \mathbb{Z}_+ \cup \{0\}$). Dla $5 \nmid n$ mamy $n^4 \equiv 1 \pmod{5}$ (można policzyć 4 reszty albo z tw. Fermata) oraz $4^n = 16^k \cdot 4 \equiv 1^k \cdot 4 = 4 \pmod{5}$, więc $5 \mid n^4 + 4^n$, a dla $n > 1$ mamy $4^n + n^4 > 5$, więc dla $n > 1$ nie otrzymamy liczby pierwszej. Dla $n = 1$ faktycznie otrzymujemy liczbę pierwszą 5 .

item Jest tylko 5 zadań, więc obniżam próg na chałwę: trzeba rozwiązać $3/5$, żeby ją dostać. Powodzenia. Mam nadzieję, że żadnego błędu nie ma, jak coś zauważycie, to od razu krzyczcie.